

WERKORGANISATIE DEAL-GEMEENTEN

Ontwerp-Programmabegroting 2019

Inclusief meerjarenperspectief 2020-2022

Inhoud

Inleiding.....	5
Algemene gegevens	6
Leeswijzer	8
Het algemene beeld van de begroting.....	9
BELEIDSBEGROTING.....	11
Programmaplan.....	13
Algemeen.....	14
Programma 1. Reguleren.....	15
Programma 2. Controleren.....	17
Programma 3. Adviseren.....	19
Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen.....	21
Overzicht van de kosten van overhead.....	21
Het bedrag voor de heffing vennootschapsbelasting	21
Het bedrag voor onvoorzien	21
Paragrafen	23
Algemene toelichting	25
Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	26
Financiering	31
Bedrijfsvoering	32
FINANCIËLE BEGROTING.....	36
Het overzicht van baten en lasten en de toelichting	37
Overzicht van baten en lasten.....	38
Toelichting op het overzicht van baten en lasten	39
1. De gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd	41
2. Overzicht geraamde incidentele baten en lasten	42
3. Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.....	42
De uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting.....	43
1. Raming van bestaand en nieuw beleid	44
2. Geprognosticeerde begin- en eindbalans	44
3. Het aandeel in het EMU-saldo	44
4. Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	45
5. De investeringen.....	46
6. De financiering	46
7. De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves.....	46
8. De stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen	47
9. Toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie	47
De bijlage met het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld	48
De geraamde baten en lasten per taakveld	49
MEERJARENRAMING	50
De meerjarenraming en de toelichting	51
De Meerjarenraming	52
1. Raming van bestaand en nieuw beleid	52
2. Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	52
3. De investeringen.....	52
4. De financiering	53

5.	De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves.....	53
6.	De stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen	53
7.	Toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie	53
	Toelichting op de meerjarenraming.....	54
1.	De gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd	54
2.	Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten.....	54
3.	Een overzicht van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.....	54
	DE INTEGRALE KOSTPRIJS-BEREKENING (IKB)	55
1.	Algemene uitgangspunten	56
2.	Tarieven	56
3.	Uren	56
4.	Aantallen/uren	57
5.	Bijdrage DEAL-gemeenten.....	58
6.	Bijdrage DEAL-gemeenten (meerjarenperspectief)	59
	Vaststellingsbesluit.....	60
1.	Besluit.....	61

Inleiding

In de besluitvorming met betrekking tot het Verbeterplan Bedrijfsvoering (december 2017) is opgenomen dat met ingang van 2019 het programma VTH wordt gesplitst in de programma's:

- Reguleren;
- Controleren; en
- Adviseren.

De indeling van de programmabegroting 2019 wijkt dan ook af ten opzichte van de voorgaande begrotingsjaren. Tevens is de indeling van de programma's compacter dan voorheen. Algemene onderdelen die voor elk programma van toepassing zijn, hebben wij in het algemene deel van het Programmaplan opgenomen.

Om de stakeholders beter te kunnen informeren, zal aan ieder programma het onderdeel Servicenormen / Kwaliteitscriteria worden toegevoegd. Dit onderdeel wordt op dit moment ontwikkeld en uitgewerkt aan de hand van het Kwaliteits Management Systeem (KMS). De rapportages kunnen dan vanaf 2019 meer toegesneden zijn op deze criteria.

Algemene gegevens

De gemeenten Delfzijl, Eemsmond, Appingedam en Loppersum (DEAL) werken voor wat betreft de uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) samen met als doelen een hogere mate van doelmatigheid, doeltreffendheid, continuïteit, beheersbaarheid, aansturing, afstemming en kwaliteit. De genoemde gemeenten hebben hiertoe de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie DEAL-gemeenten opgericht. De organisatie is vanaf 1 januari 2011 operationeel. Met de afzonderlijke gemeenten worden dienstverleningsovereenkomsten gesloten; hierin staat verwoord welke producten de gemeenten van de Werkorganisatie DEAL-gemeenten verwachten. Hierop is vervolgens het rapportagesysteem van de Werkorganisatie afgestemd, zodat ook adequaat kan worden teruggekoppeld over bereikte resultaten. Die terugkoppeling vindt plaats per 1 mei, 1 september en 31 december van elk begrotingsjaar.

Met instemming van de colleges van de vier deelnemende gemeenten worden ook taken verricht voor derden. Om de continuïteit van het werk te waarborgen is een contract overeengekomen met een op het gebied van VTH gespecialiseerd bureau, dat de taken in opdracht en onder verantwoordelijkheid van de Werkorganisatie op zich neemt als de capaciteit binnen de eigen organisatie op enig moment niet toereikend is. Hiermee wordt ook bereikt, dat de DEAL-gemeenten zich verzekerd weten van uitvoering van de bij dienstverleningsovereenkomst afgesproken taken.

Doelstelling en Missie

De Werkorganisatie heeft als doel de doelmatigheid, doeltreffendheid, beheersbaarheid, aansturing en onderlinge afstemming en kwaliteit van de VTH-taken binnen het grondgebied van de deelnemende gemeenten te versterken.

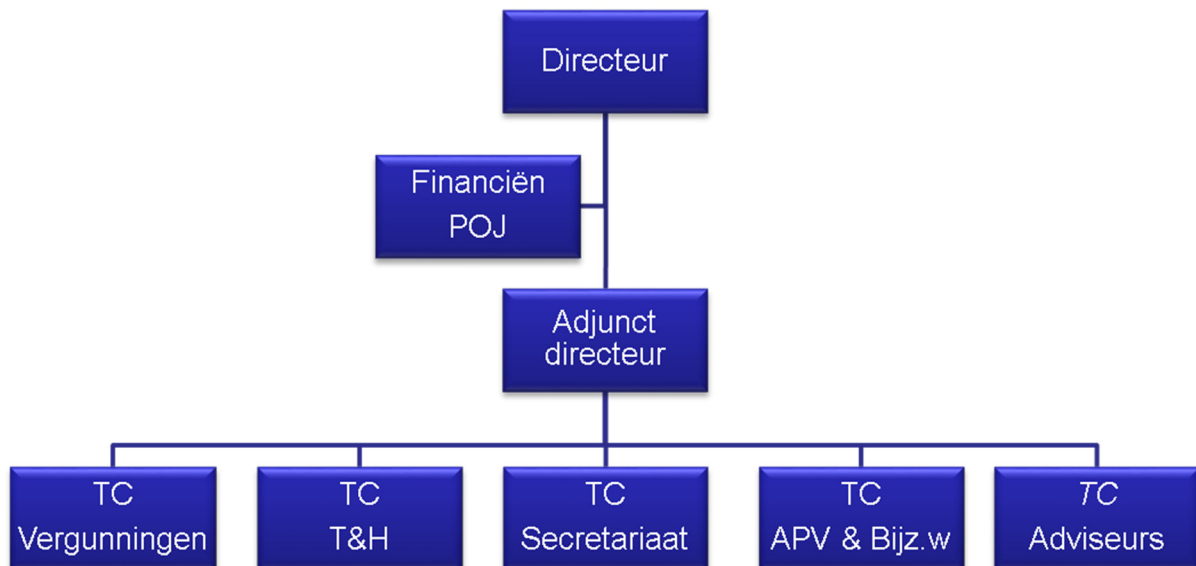
De missie van de Werkorganisatie is door een kwalitatief hoogwaardige uitvoering van de VTH-taken bij te dragen aan een veilig, duurzaam en leefbaar stedelijk- en plattelandsgebied.

Taken en Bevoegdheden

Aan de Werkorganisatie is de uitvoering van VTH-taken vanuit de deelnemende gemeenten opgedragen. Per gemeente zijn verschillen te constateren, die flexibiliteit vragen van de Werkorganisatie en de daarbinnen functionerende medewerkers.

De werkwijzen binnen de Werkorganisatie voldoen aan de vereisten conform vigerende wetgeving. Door middel van audits wordt getoetst of dit daadwerkelijk het geval is.

Organogram

Het algemeen bestuur bestaat uit 8 leden. Iedere deelnemende gemeente wijst 2 collegeleden aan als bestuursleden van de Werkorganisatie DEAL.

- Mevrouw M. van Beek – voorzitter – burgemeester van de gemeente Eemsmond
- De heer A. Hiemstra – lid – burgemeester van de gemeente Appingedam
- De heer P. Prins – lid – wethouder van de gemeente Loppersum
- De heer J.H. Menninga – lid – wethouder van de gemeente Delfzijl
- De heer M. van Bostelen – lid – wethouder van de gemeente Appingedam
- De heer H. Sienot – lid – wethouder gemeente Eemsmond
- De heer B. Schollema – lid – wethouder van de gemeente Loppersum
- De heer IJ. Rijzebol – lid – wethouder van de gemeente Delfzijl

Het dagelijks bestuur bestaat uit 4 leden en bestaat uit één collegelid van elke deelnemende gemeente.

- Mevrouw M. van Beek – voorzitter – burgemeester van de gemeente Eemsmond
- De heer P. Prins – lid – wethouder van de gemeente Loppersum
- De heer M. van Bostelen – lid – wethouder van de gemeente Appingedam
- De heer IJ. Rijzebol – lid – wethouder van de gemeente Delfzijl
- De heer H. Sienot – lid – wethouder gemeente Eemsmond

De directeur van de Werkorganisatie DEAL is de heer G.H. Aalderink.

Integrale kostprijsberekening (IKB)

Met ingang van 2016 wordt de bijdragen van de DEAL-gemeenten bepaald aan de hand van de zogenaamde Integrale kostprijsberekening (IKB). De bijdrage wordt door de volgende variabelen: het tarief per product, het kengetal per product en het aantal afgehandelde producten. Het aantal producten in de begroting is ontleend aan de DVO's van de DEAL-gemeenten op het moment dat deze begroting wordt opgesteld.

Met ingang van 2018 wordt met een structuur van 5 tarieven gewerkt. De tarieven worden jaarlijks vastgesteld in de programmabegroting. De kengetallen per product worden jaarlijks vastgesteld in de Productdienstencatalogus (bijlage 4).

De algemene uitgangspunten zijn opgenomen in het hoofdstuk IKB behorende bij deze programmabegroting.

Productdienstencatalogus (PDC)

De PDC geeft inzicht in en overzicht van de (integrale) producten en diensten die de Werkorganisatie levert en de eisen die daaraan gesteld mogen worden. De koppeling met de PDC zal ook in de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) worden gemaakt om zo de werkafspraken tussen bevoegd gezag en de Werkorganisatie nader te concretiseren.

De Werkorganisatie voert in eerste instantie werkzaamheden uit voor de DEAL-gemeenten, terwijl daarnaast ook op basis van de PDC contracten met derden kunnen worden afgesloten.

Leeswijzer

Deze begroting is evenals voorgaande jaren volgens de geldende voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) ingericht. Door toepassing van de voorschriften van dit besluit is de begroting opgesplitst in vier delen, namelijk de beleidsbegroting, de financiële begroting, de meerjarenraming en de integrale kostprijsberekening.

De beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de paragrafen. In de financiële begroting en de meerjarenraming wordt een overzicht gegeven van de baten en lasten inclusief een toelichting daarop. In het onderdeel integrale kostprijsberekening zijn de uitgangspunten en de berekening van de DEAL-bijdrage opgenomen.

De programma's worden beschreven met behulp van de zogenaamde 3-W-vragen: "Wat willen we bereiken?", "Wat gaan we daarvoor doen?" en "Wat mag het kosten?".

Het algemene beeld van de begroting

De opgenomen bedragen, uren en aantallen in de programmabegroting zijn gebaseerd op de uitgangspunten van de begroting en concept DVO's 2018. De lonen en de overige uitgaven zijn verhoogd in verband met de verwachten inflatie. In de programmabegroting 2019 is géén nieuw beleid opgenomen. De vertaling van VTH-Drieslag naar deze begroting is niet opgenomen. Conform de afspraak in het Verbeterplan Bedrijfsvoering zal VTH-Drieslag een afzonderlijke paragraaf worden binnen de reguliere P&C-cyclus.

De belangrijkste beleidsuitgangspunten zijn:

1. De adequate uitvoering van de wettelijke- en keuzetaken binnen het taakveld Wabo;
2. De adequate uitvoering van de taken die voortvloeien uit de Algemene Plaatselijke verordening en Bijzondere Wetten;
3. Adequate en snelle uitvoering van beving gerelateerde werkzaamheden.

Op basis van de concept DVO's 2018 is een financiële vertaling gemaakt. De aantallen en uren op basis van deze concept DVO's zijn voor 2019 als volgt:

	2017	2018	2019
Aantallen DVO	7.888	6.095	6.095
Uren DVO	47.288	55.034	55.034

De verschillen tussen 2017 en 2018/2019 kan hoofdzakelijk worden verklaard doordat bij de aantallen m.b.t. het dossier Gaswinning een p.m. post is opgenomen i.v.m. onzekerheid van de te verwachten aantallen. In plaats van aantallen is voor het dossier Gaswinning een stelpost uren opgenomen ter grootte van 7.350 uren. Andere grote verschillen zijn de onderdelen Bouwen, Sloopmeldingen, Klachten en Evenementen.

De personele begroting 2019 gaat uit van een fte-omvang van 39,6 fte (41,44 fte minus de bezuiniging). Rekening houdend met een urenafname conform de DVO's 2018 en de stelpost werken voor derden komt de Werkorganisatie ongeveer 5,4 fte tekort. Op het moment dat de DVO's 2019 bekend zijn, wordt een definitieve berekening gemaakt. De verwachte extra inzet zal worden opgevangen met de inzet van externe medewerkers.

Op basis van de bovenstaande gegevens bedraagt de DEAL-bijdrage 2019-2022 als volgt:

	2018	2019	2020	2021	2022
Bijdrage DEAL-gemeenten (VK)	2.676.932	2.754.909	2.774.909	2.794.909	2.814.904
Bijdrage DEAL-gemeenten (CK)	811.664	806.416	806.816	807.216	807.621
Bijdrage DEAL-gemeenten (VK - hogere aantallen/uren)	-	352.624	352.624	352.624	352.624
Totaal bijdrage DEAL-gemeenten	3.488.596	3.913.949	3.934.349	3.954.749	3.975.149

De bijdrage van 2018 is ontleend aan de programmabegroting 2018. De definitieve DVO's zullen bepalend zijn voor de aanpassing van de DEAL-bijdrage 2018 (middels een begrotingswijziging).

Tenslotte wordt vermeld dat bovenop de bezuinigingsopgave van € 358.000 (Bezuinigingsplan 2015-2018) een extra bezuiniging kan worden gerealiseerd van € 51.000.

BELEIDSBEGROTING

Programmaplan

Algemeen

Voor de drie programma's Reguleren, Controleren en Adviseren zijn de beleidskaders en ontwikkelingen hetzelfde. Om herhalingen te voorkomen worden voor de drie programma's deze onderdelen hieronder weergegeven. Alle onderdelen zijn van toepassing op de dit programma's, maar worden gemakshalve in één overzicht gepresenteerd.

Beleidskaders

Het beleid van de Werkorganisatie wordt ontleend aan de volgende regelingen:

- APV
- AVG (algemene verordening gegevensbescherming)
- Archeologie Nota
- (wijzigings) Besluit Omgevingsrecht
- Bouwbesluit 2012
- Drank- en horecaverordening (incl. convenant DEAL-
- Erfgoedverordening
- Evenementennota
- Gemeentelijke bouwverordening
- Integrale Kostprijsberekening
- Intergemeentelijk bodembeleidsplan regio noord (20
- Kapverordening
- Meerjarenprogramma Nationaal Coördinator Groningen
- Model verordening kwaliteit VTH Omgevingsrecht
- Nalevingsbeleids fysieke leefomgeving DEAL 2011-20
- Omgevingswet (ontwikkeling van)
- Producten- en Diensten Catalogus (PDC)
- Provinciale Handhavingsstrategie
- T&H handhavingsstrategie Wabo in de provincie Groningen
- Verbeterplan Bedrijfsvoering
- Vergunningenbeleid
- Welstandsnota, Beeldkwaliteitsplan
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)
- Wet VTH

Programma 1. Reguleren

De taken die de Werkorganisatie op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) voor de (DEAL-)gemeenten uitvoert, worden nader uitgewerkt in dienstverleningsovereenkomsten. De taken worden uitgevoerd met inachtneming van de wettelijke eisen die daaraan worden gesteld c.q. de eisen zoals die door opdrachtgever aanvullend zijn geformuleerd. Een van hoofdstromen die uit de VTH-taken voortvloeien is **Reguleren**. Hieronder vallen vergunningen, meldingen en ontheffingen.

In de dienstverleningsovereenkomsten wordt meer specifiek aangegeven welke producten met welke omvang aan de Werkorganisatie DEAL-gemeenten worden opgedragen.

Producten

Op basis van de vastgestelde dienstverleningsovereenkomst(en) worden de volgende producten, diensten en projecten afgenomen door de DEAL-gemeenten en (eventuele) derden:

	Delfzijl		Eemsmond		Appingedam		Loppersum		Totaal	
	Aantal	Uren	Aantal	Uren	Aantal	Uren	Aantal	Uren	Aantal	Uren
Producten (kengetallen)	910	7.824	517	3.504	422	3.907	615	4.764	2.464	19.999
Producten Gaswinning (uren)		1.170		950		1.267		1.750	0	5.137
Producten (uren)		80		40		0		0	0	120
Totaal DEAL-gemeenten	910	9.074	517	4.494	422	5.174	615	6.514	2.464	25.256
Werken voor derden									0	0
Totaal programma 1									2.464	25.256

De aantallen en uren zijn gebaseerd op de concept DVO's van 2018. Voor het onderdeel Gaswinning hebben de DEAL-gemeenten aangegeven dat op dit moment een stelpost (uren) wordt opgenomen. Dit in verband met het onzekere karakter van de te verwachten aantallen.

Projecten

Eventuele specifieke projecten zullen worden opgenomen in de DVO 2019. Indien hiervan sprake is, zullen deze specifieke projecten afzonderlijk worden opgenomen in de verschillende rapportages.

Wat willen we bereiken?

1. De adequate uitvoering van de wettelijke- en keuzetaken binnen het taakveld Wabo (onder meer op basis van de opgestelde risicomatrix);
2. De adequate uitvoering van de taken die voortvloeien uit de Algemene Plaatselijke verordening en Bijzondere Wetten (ook voor derden);
3. Adequate en snelle uitvoering van beving gerelateerde werkzaamheden.

Wat gaan we daarvoor doen?

- a. Het opstellen van omgevingsvergunningen als bedoeld in de Wabo;
- b. Het opstellen van vergunningen en/of ontheffingen als bedoeld in de APV, de Drank- en Horecawet en overige bijzondere wetten of verordeningen (zoals Wet Bibob,

Leegstandswet, woonschepenverordening, winkeltijdenverordening en de Wet op de Kansspelen);

- c. Het afhandelen van meldingen (milieu, sloop, brandveilig gebruik).

Wat mag het kosten?

Het programma Reguleren brengt de volgende baten en lasten met zich mee.

<i>Bedragen x € 1.000</i>						
Omschrijving	R 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022
Bijdrage DEAL-gemeenten	1.813	1.418	1.426	1.426	1.426	1.426
Overige baten	102	109	111	111	111	111
Totaal baten	1.915	1.527	1.537	1.537	1.537	1.537
Loonsom	804	825	890	897	904	910
Variabele lasten	222	444	389	382	375	369
Ondersteuning Advisering		258	258	258	258	258
Totaal lasten	1.026	1.527	1.537	1.537	1.537	1.537
Saldo programma 1	889	-	-	-	-	-

Programma 2. Controleren

De taken die de Werkorganisatie op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) voor de (DEAL-)gemeenten uitvoert, worden nader uitgewerkt in dienstverleningsovereenkomsten. De taken worden uitgevoerd met inachtneming van de wettelijke eisen die daaraan worden gesteld c.q. de eisen zoals die door opdrachtgever aanvullend zijn geformuleerd. Een van hoofdstromen die uit de VTH-taken voortvloeien is **Controleren**. Hieronder vallen de controles op de vergunningen, meldingen en ontheffingen.

In de dienstverleningsovereenkomsten wordt meer specifiek aangegeven welke producten met welke omvang aan de Werkorganisatie DEAL-gemeenten worden opgedragen.

Producten

Op basis van de vastgestelde dienstverleningsovereenkomst(en) worden de volgende producten, diensten en projecten afgenomen door de DEAL-gemeenten en (eventuele) derden:

	Delfzijl		Eemsmond		Appingedam		Loppersum		Totaal	
	Aantal	Uren	Aantal	Uren	Aantal	Uren	Aantal	Uren	Aantal	Uren
Producten (kengetallen)	872	4.723	860	4.994	447	2.355	610	3.799	2.789	15.871
Producten Gaswinning (uren)		630		600		1.467		2.500	0	5.197
Producten (uren)		1.488		1.076		328		93	0	2.985
Totaal DEAL-gemeenten	872	6.841	860	6.670	447	4.150	610	6.392	2.789	24.053
Werken voor derden									0	1.698
Totaal programma 2									2.789	25.751

De aantallen en uren zijn gebaseerd op de concept DVO's van 2018. Voor het onderdeel Gaswinning hebben de DEAL-gemeenten aangegeven dat op dit moment een stelpost (uren) wordt opgenomen. Dit in verband met het onzekere karakter van de te verwachten aantallen.

Projecten

Eventuele specifieke projecten zullen worden opgenomen in de DVO 2019. Indien hiervan sprake is, zullen deze specifieke projecten afzonderlijk worden opgenomen in de verschillende rapportages.

Wat willen we bereiken?

1. De adequate uitvoering van de wettelijke- en keuzetaken binnen het taakveld Wabo (onder meer op basis van de opgestelde risicomatrix);
2. De adequate uitvoering van de taken die voortvloeien uit de Algemene Plaatselijke verordening en Bijzondere Wetten (ook voor derden);
3. Adequate en snelle uitvoering van beving gerelateerde werkzaamheden.

Wat gaan we daarvoor doen?

- a. Het controleren van omgevingsvergunningen als bedoeld in de Wabo;

- b. Het controleren van vergunningen en/of ontheffingen als bedoeld in de APV, de Drank- en Horecawet en overige bijzondere wetten of verordeningen (zoals Wet Bibob, Leegstandswet, woonschepenverordening, winkeltijdenverordening en de Wet op de Kansspelen);
- c. Het afhandelen van meldingen (milieu, sloop, brandveilig gebruik).

Wat mag het kosten?

Het programma Controleren brengt de volgende baten en lasten met zich mee.

<i>Bedragen x € 1.000</i>						
Omschrijving	R 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022
Bijdrage DEAL-gemeenten	1.370	1.333	1.332	1.332	1.332	1.332
Overige baten	213	7	7	7	7	7
Totaal baten	1.583	1.340	1.339	1.339	1.339	1.339
Loonsom	924	867	932	939	945	952
Variabele lasten	226	238	172	165	159	152
Ondersteuning Advisering		235	235	235	235	235
Totaal lasten	1.150	1.340	1.339	1.339	1.339	1.339
Saldo programma 2	433	-	-	-	-	-

Programma 3. Adviseren

De taken die de Werkorganisatie op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) voor de (DEAL-)gemeenten uitvoert, worden nader uitgewerkt in dienstverleningsovereenkomsten. De taken worden uitgevoerd met inachtneming van de wettelijke eisen die daaraan worden gesteld c.q. de eisen zoals die door opdrachtgever aanvullend zijn geformuleerd. Een van hoofdstromen die uit de VTH-taken voortvloeien is **Adviseren**. Hieronder vallen de juridische en specialistische werkzaamheden. De specialistische werkzaamheden betreffen adviezen op het gebied van constructie, geluid, bodem, lucht en milieuzonering.

In de dienstverleningsovereenkomsten wordt meer specifiek aangegeven welke producten met welke omvang aan de Werkorganisatie DEAL-gemeenten worden opgedragen.

Producten

Op basis van de vastgestelde dienstverleningsovereenkomst(en) worden de volgende producten, diensten en projecten afgenomen door de DEAL-gemeenten en (eventuele) derden:

	Delfzijl		Eemsmond		Appingedam		Loppersum		Totaal	
	Aantal	Uren	Aantal	Uren	Aantal	Uren	Aantal	Uren	Aantal	Uren
Producten (kengetallen)	313	610	263	495	144	277	122	254	842	1.636
Producten Gaswinning (uren)		269		295		275		303	0	1.142
Producten (uren)		796		831		917		403	0	2.947
Totaal DEAL-gemeenten	313	1.675	263	1.621	144	1.469	122	960	842	5.725
Werken voor derden									0	0
Totaal programma 3									842	5.725

De aantallen in uren zijn gebaseerd op de concept DVO's van 2018. Voor het onderdeel Gaswinning hebben de DEAL-gemeenten aangegeven dat de aantallen/uren vooreerst als stelpost worden opgenomen. Dit in verband met het onzekere karakter van de te verwachten aantallen.

Projecten

Eventuele specifieke projecten zullen worden opgenomen in de DVO 2019. Indien hiervan sprake is, zullen deze specifieke projecten afzonderlijk worden opgenomen in de verschillende rapportages.

Wat willen we bereiken?

1. De adequate uitvoering van de wettelijke- en keuzetaken binnen het taakveld Wabo (onder meer op basis van de opgestelde risicomatrix);
2. De adequate uitvoering van de taken die voortvloeien uit de Algemene Plaatselijke verordening en Bijzondere Wetten (ook voor derden);
3. Adequate en snelle uitvoering van beving gerelateerde werkzaamheden.

Wat gaan we daarvoor doen?

- a. Meedenken in mogelijkheden en oplossingen, waarbij de belangen van de aanvrager, de omgeving en de gemeente/provincie in het oog worden gehouden;
- b. Het verstrekken van gevraagde specialistische en juridische adviezen aan in- en externe opdrachtgevers;
- c. De inzet van menskracht en deskundigheid zodanig plannen dat producten met kwaliteit en integraal tot stand komen;
- d. Binnen afgesproken termijnen leveren van advies dat voldoet aan het gevraagde c.q. ongevraagd advies geven.

Het programma Adviseren brengt de volgende baten en lasten met zich mee.

<i>Bedragen x € 1.000</i>						
Omschrijving	R 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022
Bijdrage DEAL-gemeenten	353	353	350	350	350	350
Overige baten	21	-	-	-	-	-
Totaal baten	374	353	350	350	350	350
Loonsom	642	692	761	767	774	781
Variabele lasten	157	253	82	76	69	62
Ondersteuning programma's		-493	-493	-493	-493	-493
Totaal lasten	798	452	350	350	350	350
Saldo programma 3	-424	-99	-	-	-	-

Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen

Conform de BBV (Besluit begroting en verantwoording) wordt in de programmabegroting de algemene dekkingsmiddelen (lokale heffingen, algemene uitkering, dividend, saldo van de financieringsfunctie en overige algemene dekkingsmiddelen) opgenomen.

Voor de Werkorganisatie DEAL-gemeenten is alleen het onderdeel 'saldo van de financieringsfunctie' van toepassing. In de (meer)jarenbegroting 2019-2022 wordt dit onderdeel op **nihil** geraamd.

Overzicht van de kosten van overhead

Met ingang van 2018 wordt de bijdrage van de DEAL-gemeenten gesplitst in constante en variabele lasten. De variabele lasten worden in ieder programma gepresenteerd. De constante lasten worden in de meerjarenbegroting gelijk gesteld aan de kosten van overhead.

De kosten van overhead kunnen als volgt worden weergegeven:

Omschrijving	CK2017	CK2018	CK2019	CK2020	CK2021	CK2022
Loonsom	294.006	289.147	319.543	319.543	319.543	319.548
Flexibele schil	67.459	0	0	0	0	0
Huur	69.648	73.900	69.900	69.900	69.900	69.900
Shared Services	141.709	198.225	124.500	124.500	124.500	124.500
Vorming en opleiding	88.760	57.850	58.050	58.450	58.850	59.250
Overige facilitaire kosten	85.179	63.570	85.424	85.424	85.424	85.424
Overige personeelskosten	110.883	98.000	101.350	101.350	101.350	101.350
Kapitaallasten	22.699	9.596	11.850	11.850	11.850	11.850
Onderhoud software	142.281	135.526	152.350	152.350	152.350	152.350
Onvoorzien uitgaven en VpB	0	10.850	8.450	8.450	8.450	8.450
Totaal	1.022.625	936.664	931.416	931.816	932.216	932.621

In het Verbeterplan Bedrijfsvoering is afgesproken dat de Derden een bijdrage van € 125.000 leveren als aandeel in de kosten van overhead (de constante kosten).

Het bedrag voor de heffing vennootschapsbelasting

Met de invoering van de Vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen (Vpb) vanaf 1 januari 2016 krijgen lokale overheden (gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen) te maken met het feit dat ze voor (een deel van) hun activiteiten onder de vennootschapsbelastingplicht gaan vallen. Voor de Werkorganisatie DEAL-gemeenten wordt de belastingplicht geraamd op **€ 2.500** per jaar.

Het bedrag voor onvoorzien

In de begroting is voor de dekking van niet voorziene uitgaven een structureel vast bedrag opgenomen van **€ 5.950**. Het bedrag wordt in zijn geheel geraamd en niet per programma.

Paragrafen

Algemene toelichting

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn diverse paragrafen voorgeschreven om te worden opgenomen in het jaarverslag. Een aantal paragrafen zijn echter niet van toepassing voor de Werkorganisatie DEAL-gemeenten.

De niet van toepassing zijnde paragrafen betreffen:

- Lokale heffingen;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Verbonden partijen;
- Grondbeleid.

De overige verplichte paragrafen zijn op de volgende pagina's opgenomen en betreffen achtereenvolgens:

- Weerstandvermogen en risicobeheersing;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de aanwezige risico's. Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de organisatie in staat is om financiële tegenvallers op te kunnen vangen. De weerstandscapaciteit is de middelen en mogelijkheden waarover de Werkorganisatie beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Een risico kan worden gedefinieerd als de kans waarop een gebeurtenis zich kan voordoen en welke impact deze gebeurtenis heeft. Voor de bepaling van het weerstandsvermogen zijn alleen die risico's van belang waarvoor geen maatregelen zijn getroffen (bv het afsluiten van een verzekering). Het weerstandsvermogen is voldoende indien het saldo van de weerstandscapaciteit minus de aanwezige risico's positief is.

Weerstandscapaciteit

1. de onvoorziene uitgaven

In de begroting is voor dekking van niet voorziene uitgaven een structureel bedrag opgenomen van € 5.950. In de begroting wordt als uitgangspunt een vast bedrag opgenomen.

2. algemene reserve

De hoogte van de algemene reserve bedraagt op 31 december 2017 € 164.263. Ná de verwerking van het resultaat 2017 zal de algemene reserve per 1-1-2019 naar verwachting een omvang hebben van € 175.000.

3. bestemmingsreserve Risico-opslag

De reserve Risico-opslag bedraagt ná de verwerking van het resultaat uit de (concept) jaarrekening 2017 en de geraamde onttrekking in 2018 (van € 100.000) € 213.000 positief.

4. overige bestemmingsreserves

Naast de twee aangenomen reserves zijn er op dit moment geen bestemmingsreserves aanwezig.

5. de stille reserves

Stille reserves zijn activa die tegen nul zijn gewaardeerd of waarvan de boekwaarde (beduidend) onder de handelswaarde liggen. De meeropbrengsten die bij verkoop ontstaan kunnen voor andere doeleinden worden aangewend. De Werkorganisatie heeft géén stille reserves.

6. de niet-benutte belastingcapaciteit

Aangezien de Werkorganisatie geen inkomsten genereert middels belastingheffing en/of leges, is er géén sprake van een niet-benutte belastingcapaciteit. De heffing van de leges vindt plaats door de deelnemende gemeenten. De verantwoording van de leges vindt eveneens bij de deelnemende gemeenten plaats.

7. mogelijke bezuinigingsmaatregelen

Bij de start van de organisatie hebben de DEAL-gemeenten de Werkorganisatie een formatieve bezuinigingstaakstelling van 10% opgelegd. Deze taakstelling is gerealiseerd. Naast deze formatieve

taakstelling heeft de organisatie een nieuwe bezuinigingstaakstelling opgelegd gekregen van € 358.000. De bezuinigingsmaatregelen hebben geen invloed op de omvang van de weerstandscapaciteit. Nieuwe bezuinigingsmogelijkheden worden op dit moment niet reëel geacht.

Totale weerstandscapaciteit

De totale (verwachte) weerstandscapaciteit van de Werkorganisatie ziet er als volgt uit:

<i>Nr.</i>	<i>Onderdeel</i>	<i>Bedrag</i>
1.	Onvoorziene uitgaven	€ 6.000
2.	Algemene Reserve	€ 175.000
3.	Bestemmingsreserve Risico-opslag	€ 213.000
4.	Bestanddelen bestemmingsreserves	€ 0
5.	Stille reserves	€ 0
6.	Niet-benutte belastingcapaciteit	€ 0
7.	Bezuinigingsmaatregelen	€ 0
	Totaal	€ 394.000

Risico's

De risico's van de Werkorganisatie zijn geïnventariseerd en in kaart gebracht. De inventarisatie heeft plaatsgevonden per team. Hieronder zijn de risico's gebundeld en voor de gehele organisatie onder elkaar gezet. De risico's zijn onderverdeeld naar:

- a. Aansprakelijkheidsrisico's
- b. Risico's op de bedrijfsvoering
- c. Financiële risico's
- d. Risico's i.v.m. externe factoren
- e. Overige risico's

Totale Weerstandsvermogen

Op basis van het bovenstaande kan het weerstandsvermogen worden bepaald. De berekening is als volgt:

Omschrijving	Kans 1)	Mate van inschatbaarheid	Beheersing 2)	Financiële gevolg	Risico
a. Aansprakelijkheid					
Claims	25%	Slecht	Verminderen	€ 50.000	€ 12.500
b. Bedrijfsvoering					
Ziekte	25%/70%	Redelijk	Accepteren	€ 153.720	€ 73.000
Vacatures	10%	Slecht	Accepteren	€ 70.000	€ 7.000

Omschrijving	Kans 1)	Mate van inschatbaarheid	Beheersing 2)	Financiële gevolg	Risico
Wachtgeldverplichtingen	50%	Slecht	Accepteren	€ 139.500	€ 69.750
Ongevallen	10%	Slecht	Verminderen	€ 25.000	€ 2.500
Informatiebeveiliging	10%	Slecht	Accepteren	€ 60.000	€ 6.000
WGA	70%	Slecht	Overdragen	€ -	€ -
Interne bedrijfsvoering	90%	Redelijk	Accepteren	Onbekend	p.m.
c. Financieel					
Proceskostenveroordeling	50%	Slecht	Accepteren	€ 5.000	€ 2.500
Dwangsomkosten	50%	Slecht	Accepteren	€ 2.520	€ 1.260
Eigen risico verzekering	10%	Slecht	Verminderen	€ 5.000	€ 500
Eigen risico inventaris	10%	Slecht	Verminderen	€ 5.000	€ 500
Gevolgschade	10%	Slecht	Verminderen	€ 25.000	€ 2.500
d. Externe factoren					
Stelpost werken voor derden	10%	Slecht	Accepteren	€ 107.000	€ 10.700
Omzet derden i.r.t. CKosten	50%	Slecht	Accepteren	€ 125.000	€ 62.500
Regelgeving	10%	Slecht	Accepteren	€ 65.000	€ 6.500
e. Overig					
Kleine risico's	10%	Slecht	Accepteren	€ 10.000	€ 1.000
Totaal					€ 259.530

Weerstandscapaciteit werkorganisatie	€ 394.000
Risico's	€ 260.000
Weerstandsvermogen	€ 134.000

Hieruit kan geconcludeerd worden dat het weerstandsvermogen van de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie DEAL-gemeenten voldoende is. De aanwezige risico's kunnen gedekt worden zonder dat de bedrijfsvoering direct gevaar loopt. Uitgangspunt bij de aanwezige risico's is dat het uitsluitend incidentele tegenvallers zijn. Daarnaast zullen niet alle risico's op hetzelfde moment plaatsvinden.

Beleid

Het beleid betreffende het weerstandsvermogen kan als volgt worden weergegeven:

- de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen wordt jaarlijks door het Algemeen Bestuur vastgesteld bij de jaarstukken;
- de Algemene Reserve van de Werkorganisatie mag in meerjarenperspectief niet negatief zijn;
- het Algemeen Bestuur stelt op voorstel van het Dagelijks Bestuur een (bestemmings)reserve vast;
- de (incidentele) weerstandscapaciteit wordt in eerste instantie voor zowel incidentele als structurele tegenvallers gebruikt;
- structurele tegenvallers worden, zonder dat daar meevallers tegenover staan, afgedekt in de eerstvolgende meerjarenbegroting;

- de post onvoorzien wordt alleen gebruikt voor incidentele tegenvallers;
- risico's worden jaarlijks beoordeeld en waar nodig aangepast. De inventarisatie wordt verwerkt in de jaarstukken;
- bij de berekening van de weerstandscapaciteit wordt, in verband met de eventuele verrekening van het resultaat met de deelnemende gemeenten, de Reserve Risico-opslag buiten beschouwing gelaten.

Financiële kengetallen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de kengetallen zoals voorgeschreven in de BBV.

Kengetallen (%)	R2017	B2018	B2019	B2020	B2021	B2022
Netto schuldquote	-11,9%	-8,3%	-8,7%	-9,0%	-9,1%	-9,2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-11,9%	-8,3%	-8,7%	-9,0%	-9,1%	-9,2%
Solvabiliteitsratio	43,5%	38,7%	38,7%	38,7%	38,7%	38,7%
Structurele exploitatieruimte	5,1%	0%	0%	0%	0%	0%
Grondexploitatie	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Belastingcapaciteit	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Verklaring en beoordeling

- Netto schuldquote

Netto schuldquote: het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen

- 0% t/m 100%: normaal
- > 100%: weinig leencapaciteit
- > 130%: zeer hoge schuld

De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Aangezien de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie DEAL geen langlopende schulden heeft is de netto schuldquote zelfs negatief. Dit betekent (in principe) voldoende mogelijkheden tot het aantrekken van geldleningen.

- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is gelijk aan de netto schuldquote aangezien binnen de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie DEAL géén sprake van financiële vaste activa.

- Solvabiliteitsratio

Solvabiliteitsratio: het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Hoe hoger de ratio, hoe groter de weerbaarheid. Normaal is tussen 20% en 70%. Het percentage voor de Werkorganisatie DEAL schommelt tussen deze percentages.

- Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan of de exploitatie structureel in evenwicht is. Een positief percentage geeft een voordelige structurele exploitatieruimte aan, een negatief percentage een nadelige structurele exploitatieruimte. Aangezien het saldo van baten en lasten worden doorberekend aan de deelnemende gemeenten is de structurele exploitatieruimte in de begroting 0%.

- Grondexploitatie

Dit kengetal is voor de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie DEAL niet van toepassing.

- Belastingcapaciteit

Dit kengetal is voor de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie DEAL niet van toepassing.

Financiering

Het doel van de financieringsparagraaf is om het bestuur te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van renterisico's.

De Werkorganisatie zal naar verwachting geen gebruik maken van de geld- of kapitaalmarkt. De Werkorganisatie heeft zich geconformeerd aan het treasurystatuut zoals deze is vastgesteld door de gemeente waar de financiële administratie wordt uitgevoerd (gemeente Delfzijl).

Bedrijfsvoering

Algemeen

De Werkorganisatie staat onder leiding van een directeur. De Werkorganisatie voert de taken uit op het gebied van Wabo vergunningverlening, toezicht en handhaving, alsook de APV en Bijzondere wetten. Onder de bedrijfsvoering verstaan wij het (doen) functioneren van deze organisatie. Eisen die het bestuur hier aan stelt zijn:

- Rechtmatigheid en doelmatigheid
- Efficiency en effectiviteit
- Transparantie in de uitvoering

Deze eisen vragen een bepaalde cultuur, organisatiestructuur, niveau van automatisering en communicatie. Blijvend zal ingezet worden op verdere verhoging van de kwaliteit van de werkproducten en de daaronder liggende processen.

Personeel en organisatie

Het personeel van de Werkorganisatie DEAL-gemeenten is in dienst van de Gemeenschappelijke Regeling. In de begroting 2019-2022 wordt uitgegaan van een fte-omvang van 41,44. In verband met diverse bezuinigingen wordt het loonbudget verlaagd met:

Bezuiniging	43.300
Aanpassing budget i.v.m. verminderd werkaanbod	66.300
Efficiencymaatregel (Squit2Go)	14.000
Bezuiniging invoer bodemgegevens	8.000
Totaal	131.600

Deze bezuiniging ad € 131.600 kan worden vertaald in een aantal fte van 1,8 fte (bij een gemiddelde loonsom van € 73.200). Voor de berekening van het aantal beschikbare uren wordt uitgegaan van 39,64 fte.

1.400 Uren (de jaarnorm) x 39,64 fte	55.496
Uren als onderdeel van de constante kosten	-5.355
Coördinatie-uren (TC-er)	-1.029
Beschikbaar in 2019	49.112

De teams

De Werkorganisatie kent een indeling in 5 teams:

Team Vergunningverlening (Wabo)

Het team Vergunningverlening behandelt Wabo gerelateerde vergunningaanvragen, meldingen en ontheffingen. De werkzaamheden bestaan daarbij o.a. uit: uitvoeren van de juridische ontvankelijkheidstoets; casemanagement / coördinatie van de vergunningprocedures; beoordeling en

controle van aanvragen conform de wettelijke kaders; behandeling adviesaanvragen; controle op strijdigheden en kwaliteitsbewaking vergunningverlening.

Team Toezicht en Handhaving (Wabo)

Door het team Toezicht en Handhaving worden taken verricht op het gebied van toezicht op de naleving van wet- en regelgeving, de opsporing van illegale activiteiten en onwettig gebruik, afstemming van toezicht in regionaal en provinciaal verband en sanctionering bij het niet naleven van wet- en regelgeving. Op basis van een jaarlijkse risicoanalyse wordt door de opdrachtgevende gemeenten de prioriteit van de diverse werkzaamheden bepaald.

Team APV / Bijzondere wetten

Het team is verantwoordelijk voor vergunningverlening in het kader van de APV en de Bijzondere wetten, alsook voor het toezicht hierop.

Het toezicht richt zich voornamelijk op de naleving van vergunningsvoorwaarden verbonden aan evenementenvergunningen, periodieke controles bij (para)commerciële inrichtingen, klachtafhandeling Drank- en Horecawet, controle art. 35 bij evenementen, leeftijdscontroles bij zowel vergunning plichtige als niet-vergunning plichtige inrichtingen, controle sluitingstijden en controle inrichtingseisen.

Gelet op de verplichte opleidingseisen zijn de toezichthouders Bijzondere Wetten / APV tevens opgeleid tot Buitengewoon Opsporingsambtenaar. Zij zijn allen beëdigd en hierdoor bevoegd om zelfstandig op te treden bij geconstateerde overtredingen van met name de APV.

Team Bedrijfsvoering en Ondersteuning

Het team Bedrijfsvoering en Ondersteuning faciliteert de primaire processen uit de hiervoor genoemde teams. De adviseurs en specialisten van het team worden ingezet op de terreinen bodem, water, Wet geluidhinder, milieu, energie, constructieberekeningen en duurzaamheid. Waar nodig worden de juridische medewerkers ingezet om de primaire processen van vergunningverlening en toezicht te ondersteunen (o.a. juridische afhandeling van een bestuursrechtelijke actie, de uitvoering van het sanctiebeleid bij overtredingen, de vertegenwoordiging van het college van burgemeester en wethouders bij bezwaar en beroep).

Team Administratieve ondersteuning

Het team Administratieve ondersteuning zorgt voor administratieve afhandeling en behartigt de eerste klantcontacten.

Werkwijze en planning

Van de Werkorganisatie mag worden verwacht dat zij effectief meer heeft te bieden dan de som der delen. In een continu verbeterproces wordt de planning van de uitvoeringstaken gebaseerd op het zogeheten Big Eight model (model van de dubbele regelkring). Door resultaten te meten, kan worden nagegaan of de gestelde doelen inderdaad zijn gehaald. Zo nodig worden maatregelen genomen om de procesprestaties te verbeteren. Ook door nieuwe doelen te stellen of doelen nog verder aan te scherpen op basis van evaluatie van behaalde resultaten, wordt een kwaliteitsverbetering bereikt.

De inventarisatie en opdrachtverstrekking vinden plaats in september/oktober, waarna het uitvoeringsprogramma opgesteld kan worden.

In de voortgangsrapportage (per 1 mei resp. per 1 sept.) wordt een tussenbalans gemaakt. Tenslotte wordt voor 1 maart de jaarrapportage opgesteld.

Automatisering

Digitaal Stelsel Omgevingswet

Digitalisering is een onlosmakelijk onderdeel van de Omgevingswet. Tot 2024 wordt er gewerkt aan het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Dit stelsel is een geordend en verbonden geheel van afspraken en ICT-voorzieningen, registraties, gegevensverzamelingen en bronnen die nodig zijn om aan initiatiefnemers, belanghebbenden en bevoegd gezag de informatie beschikbaar te stellen die zij willen raadplegen of nodig hebben voor de processen van het Omgevingswet. Er zullen maatregelen genomen moeten worden om informatie digitaal te verwerken en informatie duurzaam toegankelijk te houden. Het VNG en Deloitte hebben een berekeningsmodel opgesteld waarmee een inschatting gemaakt kan worden van de benodigde investeringen.

Squit20/20

Roxit volgt de ontwikkelingen rond de omgevingswet nauwgezet. Om aan zowel de eisen van de Omgevingswet als van het 'nieuwe werken' te voldoen, ontwikkelt Roxit één web gebaseerde architectuur. Het huidige Squit XO kan vanaf 2018 stapsgewijs vervangen worden door Squit 20/20.

Digitalisering vergunningen en meldingen

Zoals hierboven genoemd zal met de invoering van de Omgevingswet meer (verplicht) digitaal gewerkt moeten worden. Op dit moment wordt het merendeel van de Wabo-gerelateerde aanvragen/meldingen digitaal via het Omgevingsloket ingediend. De afhandeling van digitale aanvragen verloopt nu hybride (combinatie van digitaal en analoog). Om deze aanvragen geheel digitaal te kunnen afhandelen is onder andere een elektronische handtekening noodzakelijk. Gekeken is naar de mogelijkheden van Digeplan. Een belemmering blijft het ontbreken van een archiefwaardig systeem. Onderzocht moet worden op welke wijze dit voor de DEAL-gemeenten het beste georganiseerd kan worden, bijvoorbeeld door middel van een koppeling tussen Squit en Decos Join.

Omgevingsloket

Het omgevingsloket wordt onderdeel van het DSO. Op dit moment worden aanvragen uit het omgevingsloket door de kcc's van DAL en onze balie handmatig geïmporteerd in Squit waarbij de bijlagen automatisch in Squit komen te staan. Dit gebeurt op basis van een mail met een xml-bestand. In verband met beveiligingsrichtlijnen wordt dit bestand niet meer per mail verzonden. Er is een digikoppeling aangeschaft in 2017.

Bodeminformatiesysteem

Squit-bodem wordt door de leverancier uit gefaseerd en ondersteunt niet langer het laatste SIKB uitwisselingsformaat. Provincie breed is de webbased applicatie Nazca aangeschaft en is ingevoerd met ingang van 1 januari 2018.

GVOP/ DROP (Squit 20/20 publiceren)

GVOP is een uitbreiding op de Centrale Voorziening Decentrale Regelgeving voor het publiceren van bekendmakingen op officiële bekendmakingen.nl. Burgers kunnen gepubliceerde besluiten op locatie

zoeken of via e-mail op de hoogte gehouden worden van bekendmakingen in hun omgeving. Het digitaal publiceren van vergunningen en meldingen via GVOP is nog niet verplicht, maar dit is wel de bedoeling van de wetgever. Het handmatig opvoeren blijkt veel werk te zijn. Deze module van Squit maakt het meeste handwerk overbodig. De gemeente Delfzijl wil van deze module gebruik gaan maken, bij Eemsmond wordt dit overwogen.

Plaatsonafhankelijk werken

Er wordt binnen de organisatie steeds meer gebruik gemaakt van tablets. Toezichthouders maken gebruik van Squit2go en onder andere de directie/coördinatoren maken gebruik van Onenote voor digitale verslaglegging. Denkbaar is dat er meer wensen komen om informatie beschikbaar te hebben en te kunnen delen.

AVG (algemene verordening gegevensbescherming)

Met het aannemen van de resolutie 'informatieveiligheid, randvoorwaarde voor de professionele gemeente' hebben alle gemeenten zichzelf verplicht om werk te maken van informatieveiligheid. Gemeenten brengen veiligheidsrisico's in kaart, nemen passende maatregelen en stellen hierop beleid vast. Vanuit het gemeentelijk beleid kunnen eisen gesteld worden aan gemeenschappelijke regelingen.

Doelmatigheid en doeltreffendheid

Hoewel niet wettelijk verplicht kan het bestuur op grond van de Verordening “Doelmatigheid en doeltreffend” een onderzoek doen instellen naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur. Er is geen onderzoek in dit kader geformuleerd.

Dienstverleningsovereenkomsten

Door de gemeentebesturen is bij oprichting besloten een aantal ondersteunende diensten niet in de organisatie van de Werkorganisatie op te nemen. Deze diensten worden ingekocht bij de deelnemende gemeenten en de gemeenschappelijke regeling GemCC.

Gemeente Loppersum verleent diensten op het gebied van P&O-taken en de hiermee gepaard gaande financiële taken. De gemeente Appingedam levert het archiefbeheer. De diensten op het terrein van automatisering worden geleverd door het GemCC. Met de gemeente Delfzijl is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor het financieel beheer.

De te leveren diensten en/of producten worden in de overeenkomsten nader beschreven. Regelmatig wordt de geleverde kwaliteit en de samenwerking op basis van wederkerigheid geëvalueerd.

FINANCIËLE BEGROTING

Het overzicht van baten en lasten en de toelichting

Overzicht van baten en lasten

<i>Bedragen x € 1.000</i>									
	R 2017			B 2018			B 2019		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma 1 Reguleren	1.915	1.026	889	1.527	1.527	-	1.537	1.537	-
Programma 2 Controleren	1.583	1.150	433	1.340	1.340	-	1.339	1.339	-
Programma 3 Adviseren	374	798	-424	352	452	-100	350	350	-
Totaal programma's (A)	3.872	2.974	898	3.219	3.319	-100	3.226	3.226	-
Saldo van de financieringsfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overhead (CK)	-	934	-934	926	926	-	915	915	-
Onvoorzien	-	324	-324	6	6	-	6	6	-
Vennootschapsbelasting	-	-	-	5	5	-	2	2	-
Totaal algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en VpB (B)	-	1.258	-1.258	937	937	-	923	923	-
Gerealiseerd saldo van baten en lasten (A+B=C)	3.872	4.232	-360	4.156	4.256	-100	4.149	4.149	-
<i>Mutatie in de reserves</i>									
Programma 1 Reguleren	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma 2 Controleren	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma 3 Adviseren	50	-	50	100	-	100	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	324	-	324	-	-	-	-	-	-
Totaal mutaties in de reserves (D)	374	-	374	100	-	100	-	-	-
Gerealiseerd resultaat (C+D=E)	4.246	4.232	14	4.256	4.256	-	4.149	4.149	-

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Het overzicht van baten en lasten kan als volgt worden uitgesplitst in de volgende categorieën:

Omschrijving	Jaarrekening 2017	Begroting 2018 ná wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
1. Loonsom	2.575.402	2.792.200	2.902.500	2.922.500	2.942.500	2.962.500
2. Flexibele schil	386.203	-	352.624	352.624	352.624	352.624
10. Huur	69.648	73.900	69.900	69.900	69.900	69.900
15. Standaard werkplek en telefonie	170.713	193.776	180.225	180.225	180.225	180.225
29. Shared Services	141.709	198.225	124.500	124.500	124.500	124.500
21. Shared Services facilitair (toeslag)	41.274	42.600	56.100	56.100	56.100	56.100
25. Vorming en opleiding	88.760	57.850	58.050	58.450	58.850	59.250
30. Overige facilitaire kosten	85.179	63.570	85.425	85.425	85.425	85.425
35. Overige personeelskosten	183.858	148.575	154.025	154.025	154.025	154.025
40. Kapitaallasten	22.699	11.850	11.850	11.850	11.850	11.850
45. Onderhoudskst. software en abonn.	142.281	135.525	152.350	152.350	152.350	152.350
Uitbetaling weerstandsvermogen	323.898	-	-	-	-	-
Aandeel Overhead	-	925.814	922.966	923.366	923.766	924.171
Totaal lasten programma's	4.231.624	2.792.257	3.224.583	3.244.583	3.264.583	3.284.578
80. Bijdrage DEAL-gemeenten	3.535.903	3.488.596	3.561.325	3.581.725	3.602.125	3.622.525
80. Bijdrage DEAL-gemeenten (hogere bijdrage DVO 2018)	-	-	352.624	352.624	352.624	352.624
81. Overige bijdragen gemeenten	278.188	6.575	6.675	6.675	6.675	6.675
83. Bijdrage ministerie	744	-	-	-	-	-
84. Bijdrage Omgevingsdienst	35.980	-	-	-	-	-
85. Overige baten	20.641	108.750	110.375	110.375	110.375	110.375
Aandeel derden CK	-	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
Totaal baten programma VTH	3.871.456	3.728.921	4.155.999	4.176.399	4.196.799	4.217.199
89. Financieringsbaten- en lasten	12	-	-	-	-	-
49. Overhead	-	925.814	922.966	923.366	923.766	924.171
50. Onvoorziene uitgaven	-	5.850	5.950	5.950	5.950	5.950
55. Vennootschapsbelasting	-	5.000	2.500	2.500	2.500	2.500
Totaal overhead, onvoorzien en Vpb	12	936.664	931.416	931.816	932.216	932.621
Saldo van baten en lasten	360.180	-	-	-	-	-
90. Mutaties in reserves	373.895	-	-	-	-	-
Gerealiseerde/geraamde resultaat	13.715	-	-	-	-	-

Hieronder volgt een toelichting indien de afwijking ten opzichte van de begroting 2018 meer dan € 10.000 bedraagt.

Categorie 1 (Loonsom)

De loonsom 2019 is berekend op basis van de algemene uitgangspunten (zie pagina 40). Indien we uitgaan van de personele begroting 2018 dan kunnen we de volgende opstelling maken:

Loonsom 2018 (41,44 fte)	2.923.800
Bezuiniging	-131.600
Basis voor Cao en premiestijging	<u>2.792.200</u>
Cao en premiestijging (3,2%)	93.600
Functieboek	20.000
Loonsom 2018 o.b.v. loonsom 2017	<u>2.905.800</u>

In de begroting 2019 is een bedrag opgenomen van € 2.902.500 en nagenoeg gelijk aan de bovenstaande opstelling.

Categorie 2 (Flexibele schil)

Het budget voor de flexibele schil is conform de (extra) bijdrage van de DEAL-gemeenten op basis van de concept DVO's 2018 zoals verwerkt in de programmabegroting 2019 (zie ook categorie 80 Bijdrage DEAL-gemeenten). Het definitieve budget voor de flexibele schil wordt bepaald bij de vaststelling van de DVO's 2019.

Categorie 15 (Standaard werkplek en telefonie)

De lagere lasten ten opzichte van 2018 worden hoofdzakelijk veroorzaakt door de lijnverbinding Appingedam-Uithuizen. De overeenkomst met de leverancier van de lijnverbinding is omgezet in een goedkoper alternatief.

Categorie 20 (Shared Services)

De beëindiging van de DVO facilitair met de gemeente Delfzijl is omgezet in een aantal nieuwe overeenkomsten. De waarde van de DVO facilitair bedraagt € 73.725. Per saldo kan een bezuiniging worden ingeboekt van ruim € 51.000 (verdeeld over andere categorieën).

Categorie 21 (Shared Services facilitair (toeslag))

De beëindiging van de DVO facilitair met de gemeente Delfzijl levert voor dit onderdeel een voordeel op (als onderdeel van de eerder genoemde € 51.000). Een aantal budgetten is verlaagd als gevolg van het efficiënter kunnen inkopen van goederen en diensten. Daarnaast worden de werkzaamheden als onderdeel van de DVO facilitair Delfzijl nu uitgevoerd door Stadspost Eemsmond Expres.

Categorie 30 (Overige facilitaire kosten)

De hogere lasten worden met name veroorzaakt door een nieuwe verzekeringspolis (aansprakelijkheids- en ongevallenverzekering). In 2018 was hiervoor geen budget opgenomen.

Categorie 45 (Onderhoudskosten software en abonnementen)

In verband met de aanschaf van een nieuwe bodemmodule alsmede de aanschaf van een tijdschrijfsysteem (o.b.v. het Verbeterplan Bedrijfsvoering) zijn de lasten toegenomen.

Categorie 80 (Bijdrage DEAL-gemeenten)

De bijdrage 2019 ontwikkelt zich als volgt ten opzichte van 2018:

Bijdrage 2018	3.488.596
Bijdrage 2019	3.561.325
Toename	72.729

De verklaring van de toename is:

Loonsom (Cao, periodieken en functieboek)	110.300
Vorming en opleiding	50
Bezuiniging	51.514-
Verbeterplan (investering bedrijfsvoering)	5.875
Prijsstijgingen 2019 (1,5%)	8.018

72.729

Loonsom

De hogere loonsom wordt veroorzaakt door de cao- en premiestijging (€ 93.600) en de uitwerking van het functieboek (€ 20.000).

Vorming en opleiding

De post Vorming en opleiding bedraagt 2% van de omvang van de loonsom. Een stijging van de loonsom betekent ook een stijging (of daling) van deze categorie.

Bezuiniging

In 2019 zijn alle budgetten opnieuw beoordeeld. Per saldo levert dit een bezuiniging op van € 51.000. De belangrijkste reden is de beëindiging van de DVO facilitair met de gemeente Delfzijl.

Verbeterplan Bedrijfsvoering

Betreft de structurele investering zoals besloten bij de vaststelling van het Verbeterplan Bedrijfsvoering.

Prijsstijgingen

Betreft de aanpassing van de verwachte inflatie van de baten en lasten voor zover nodig wordt geacht.

80. Bijdrage DEAL-gemeenten (hogere bijdrage DVO 2018)

Op basis van de concept DVO's 2018 wordt een ureninzet gevraagd van afgerond 55.000 uren. De fte-omvang van de Werkorganisatie (41,44 fte) heeft op basis van de uitgangspunten zoals opgenomen in de programmabegroting 2019 49.000 uren beschikbaar. Aan de hand van de doorrekening kan een hogere bijdrage worden berekend van € 353.000. Deze hogere bijdrage is toegevoegd aan de flexibele schil in afwachting van de definitieve DVO's 2019.

1. De gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd

De meerjarenbegroting 2019-2022 is opgesteld aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- 41,44 fte;
- De bezuiniging ad € 131.600 is vertaald in 1,8 fte;
- Voor Cao en premiestijgingen is een percentage gehanteerd van 2,0%;
 - Loonstijging per 1-1-2019 is 1,0%;
 - Verwachte stijging pensioenpremies per 1-1-2019 1,0%;
- De lasten voor vorming en opleiding bedragen 2% van de opgenomen loonsom;
- Voor prijsstijgingen is een inflatiepercentage gehanteerd van 1,5%;
- De Integrale Kostenberekening (IKB) zoals vastgesteld op 3 april 2013;
- De Product Diensten Catalogus (PDC) zoals vastgesteld op 6 januari 2016;

- De bijlage 4 (behorende bij de PDC) zoals vastgesteld op 8 februari 2018;
- Het verbeterplan bedrijfsvoering zoals vastgesteld op 18 december 2017;
- De IKB is gebaseerd op de voorlopige DVO's 2018;
- De begroting 2019 is exclusief VTH Drieslag.

2. Overzicht geraamde incidentele baten en lasten

In de programmabegroting 2019 zijn géén incidentele baten of lasten opgenomen.

3. Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

In de programmabegroting 2019 zijn géén structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves opgenomen.

De uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting

1. Raming van bestaand en nieuw beleid

In de programmabegroting 2019 is géén nieuw beleid opgenomen. De opgenomen ramingen zijn een gevolg van de gehanteerde grondslagen zoals opgenomen op pagina 40 en de vastgestelde beleidsuitgangspunten.

2. Geprognosticeerde begin- en eindbalans

De geprognosticeerde balans 2019-2022 wordt als volgt weergegeven:

<i>Bedragen x € 1.000</i>						
Balans per 31-12	2017	2018	2019	2020	2021	2022
MVA	26	46	47	35	28	22
Uitzettingen	695	557	556	568	575	581
Liquide middelen	77	100	100	100	100	100
Overlopende activa	324	300	300	300	300	300
	1.122	1.003	1.003	1.003	1.003	1.003
Eigen vermogen	488	388	388	388	388	388
Vreemd vermogen	-	-	-	-	-	-
Kortlopende schulden	343	325	325	325	325	325
Overlopende passiva	291	290	290	290	290	290
	1.122	1.003	1.003	1.003	1.003	1.003

3. Het aandeel in het EMU-saldo

Voor de Werkorganisatie DEAL-gemeenten kan het onderstaande aandeel in het EMU-saldo worden berekend. Het EMU-saldo wordt berekend overeenkomstig het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de gemeenschap.

Omschrijving	2017 x € 1.000 Volgens realisatie 2017	2018 x € 1.000 Volgens begroting 2018	2019 x € 1.000 Volgens begroting 2019
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-361	0	0
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	23	16	12
3 Dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie minus vrijval van voorzieningen ten bate van de exploitatie	0	0	0
4 Bruto investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd			
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, geen betrekking hebbende op bouwgrondexploitatie en niet verantwoord op de	0	0	0
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
7 Aankoop van grond en uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d., alleen transacties met derden niet op de exploitatie	0	0	0
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover niet al op de exploitatie verantwoord	0	0	0
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze met derden betreffen	0	0	0
10 Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder vraag 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van	0	0	0
11 Verkoop van effecten: a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee) b Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee
Berekend EMU-saldo	-338	16	12

4. Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen zijn alle vormen van aan de arbeidsrelatie verbonden rechten op uitkeringen tijdens of na het dienstverband. Ongeacht wie de feitelijke uitbetaling verricht en ongeacht of het juridisch afdwingbare verplichtingen betreft of dat de werkgever geen ander alternatief heeft.

Voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een jaarlijks vergelijkbaar volume hebben mag géén voorziening c.q. verplichting worden opgenomen. Voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen waarvan het jaarlijkse bedrag geen gelijk volume hebben, moet wel een voorziening c.q. een verplichting worden gevormd.

In de begroting 2019 zijn de volgende terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen opgenomen:

Bedragen x € 1.000				
2018	2019	2020	2021	2022
2.792	2.903	2.923	2.943	2.963

Op basis van de meerjarenraming kan worden geconcludeerd dat er sprake is van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een vergelijkbaar volume.

5. De investeringen

Afschrijving van activa vindt plaats op basis van de lineaire methode. Investeringsbedragen met een verkrijgingsprijs van minder dan € 5.000 worden niet geactiveerd.

Vooralsnog is géén investeringsplan opgenomen in deze meerjarenbegroting. In de balansopstelling is wel rekening gehouden met een investeringsbedrag. De reden hiervoor is dat in de begroting rekening wordt gehouden met kapitaallasten. Deze kapitaallasten zijn vertaald in een investeringsbedrag op basis van een 5-jarige afschrijvingstermijn. De vrije investering is in meerjarenperspectief bepaald op € 53.250.

6. De financiering

De verwachting is dat geen beroep wordt gedaan op de geld- en/of kapitaalmarkt. De financieringslasten in de begroting zijn dan ook **nihil**.

7. De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves

De Algemene Reserve in meerjarenperspectief is als volgt vast te stellen. Het resultaat (de uitkomst van baten en lasten) van de Werkorganisatie wordt verdeeld over de deelnemende gemeenten op basis van de afgesproken verdeelsleutels.

Het saldo van de Algemene reserve bedraagt ultimo 2017 € 175.000.

Algemene reserve	Stand 1-1	Vermeerdering	Vermindering	Stand 31-12
2017	164.264	10.973 1)	-	175.237
2018	175.237	-	-	175.237
2019	175.237	-	-	175.237

1) Bestemming resultaat jaarrekening 2017 (concept).

Het saldo van de Bestemmingsreserve Risico-opslag bedraagt ultimo 2017 € 313.000.

Bestemmings-reserve	Stand 1-1	Vermeerdering	Vermindering	Stand 31-12
2017	310.297	2.742 1)	-	313.039
2018	313.039	-	100.000 2)	213.039
2019	213.039	-	-	213.039

1) Bestemming resultaat jaarrekening 2017 (concept).

2) Bestuursbesluit van 18 december 2017.

8. De stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen

De voorzieningen zijn ultimo 2017 nihil. Op dit moment zijn er ook geen verwachtingen dat het vormen van een voorziening noodzakelijk is.

9. Toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie

De toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie bevat ten minste de gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd en de motivering daarvan en een toelichting op belangrijke ontwikkelingen te opzichte van de uiteenzetting van de financiële positie van het vorig begrotingsjaar.

De geraamde algemene reserve in de meerjarenbegroting 2018-2021 bedraagt per 31 december 2017 € 164.260. Ten opzichte van de stand in deze meerjarenbegroting is het rekeningresultaat 2017 toegevoegd.

De bestemmingsreserve Risico-opslag is in de meerjarenbegroting 2018-2021 niet opgenomen. In de geprognosticeerde balans 2017 is een eigen vermogen weergegeven van € 525.000. Hieruit kan worden opgemaakt dat de verwachte stand van de bestemmingsreserve Risico-opslag ultimo 2017 € 360.000 bedraagt. Het verschil ten opzichte van de beginstand 2017 bedraagt € 50.000 en wordt veroorzaakt door de onttrekking in 2017 ad € 50.000 in verband met extra inzet van personeel van derden.

De voorziening Uitkeringsverplichting werd in de meerjarenbegroting 2018-2021 ultimo 2017 op nihil ingeschat. Hierin is dus geen wijziging opgetreden.

De bijlage met het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld

De geraamde baten en lasten per taakveld

De geraamde baten en lasten worden als volgt verdeeld over de taakvelden:

Baten		2018	2019	2020	2021	2022
0.1	Bestuur	4.516	6.550	6.550	6.550	6.550
0.4	Overhead	1.142.135	916.018	916.418	916.818	917.218
0.5	Treasury	400	400	400	400	400
0.8	Overige baten en lasten	5.850	5.950	5.950	5.950	5.950
0.9	Vennootschapsbelasting	5.000	2.500	2.500	2.500	2.500
1.2	Openbare orde en veiligheid	499.652	910.528	916.175	921.823	927.470
7.4	Milieubeheer	276.277	352.141	354.325	356.509	358.693
8.3	Wonen en bouwen	1.795.091	1.961.913	1.974.080	1.986.249	1.998.417
		3.728.921	4.155.999	4.176.398	4.196.798	4.217.198

Lasten		2018	2019	2020	2021	2022
0.1	Bestuur	4.516	6.550	6.550	6.550	6.550
0.4	Overhead	1.142.135	916.018	916.418	916.818	917.218
0.5	Treasury	400	400	400	400	400
0.8	Overige baten en lasten	5.850	5.950	5.950	5.950	5.950
0.9	Vennootschapsbelasting	5.000	2.500	2.500	2.500	2.500
1.2	Openbare orde en veiligheid	499.652	910.528	916.175	921.823	927.470
7.4	Milieubeheer	276.277	352.141	354.325	356.509	358.693
8.3	Wonen en bouwen	1.795.091	1.961.913	1.974.080	1.986.249	1.998.417
		3.728.921	4.155.999	4.176.398	4.196.798	4.217.198

MEERJARENRAMING

De meerjarenraming en de toelichting

De Meerjarenraming

De meerjarenraming bevat voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar een geprognosticeerde begin- en eindbalans en een raming van de financiële gevolgen, waaronder de baten en de lasten van het bestaande en het nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen.

1. Raming van bestaand en nieuw beleid

De raming van het bestaand beleid is als volgt:

	R 2019			B 2020			B 2021			B 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma 1 Reguleren	1.537	1.537	-0	1.537	1.537	-0	1.537	1.537	0	1.537	1.537	-0
Programma 2 Controleren	1.339	1.339	-0	1.339	1.338	0	1.339	1.339	-0	1.339	1.339	-0
Programma 3 Adviseren	350	350	0	350	350	0	350	350	-0	350	350	-0
Totaal programma's (A)	3.226	3.226	-0	3.226	3.225	1	3.226	3.226	-0	3.226	3.226	-0
Saldo van de financieringsfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overhead (CK)	915	915	-	923	923	-	923	923	-	923	923	-
Onvoorzien	6	6	-	6	6	-	6	6	-	6	6	-
Vennootschapsbelasting	2	2	-	2	2	-	2	2	-	2	2	-
Totaal algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en VpB (B)	923	923	-	931	931	-	931	931	-	931	931	-
Gerealiseerd saldo van baten en lasten (A+B=C)	4.148	4.149	-0	4.157	4.156	1	4.157	4.157	-0	4.157	4.157	-0
<i>Mutatie in de reserves</i>												
Programma 1 Reguleren	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma 2 Controleren	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma 3 Adviseren	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal mutaties in de reserves (D)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat (C+D=E)	4.148	4.149	-0	4.157	4.156	1	4.157	4.157	-0	4.157	4.157	-0

In de meerjarenbegroting 2020-2022 is géén nieuw beleid opgenomen.

In meerjarenperspectief is rekening gehouden met de volgende mutaties ten opzichte van de vorige jaarschijf:

1.	Periodieken	20.000
2.	Vorming en opleiding (2% van de loonsom)	400

2. Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Voor de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume wordt verwezen naar de paragraaf zoals opgenomen bij de uiteenzetting van de financiële positie.

3. De investeringen

Voor de investeringen wordt verwezen naar de paragraaf zoals opgenomen bij de uiteenzetting van de financiële positie. In meerjarenperspectief wordt rekening gehouden met een investeringsruimte van totaal € 53.250.

4. De financiering

De verwachting is dat geen beroep wordt gedaan op de geld- en/of kapitaalmarkt. De financieringslasten in de begroting zijn dan ook **nihil**.

5. De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves

De Algemene Reserve in meerjarenperspectief is als volgt vast te stellen.

Algemene reserve	Stand 1-1	Vermeerdering	Vermindering	Stand 31-12
2019	175.237	-	-	175.237
2020	175.237	-	-	175.237
2021	175.237	-	-	175.237
2022	175.237	-	-	175.237

De Bestemmingsreserve Risico-opslag in meerjarenperspectief is als volgt vast te stellen.

Algemene reserve	Stand 1-1	Vermeerdering	Vermindering	Stand 31-12
2019	213.039	-	-	213.039
2020	213.039	-	-	213.039
2021	213.039	-	-	213.039
2022	213.039	-	-	213.039

6. De stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen

De ontwikkeling van de voorziening Uitkeringsverplichtingen is eind 2017 afgewikkeld. Op dit moment wordt niet verwacht dat voorzieningen worden getroffen. Het meerjarenperspectief is **nihil**.

7. Toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie

De toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie bevat ten minste de gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd en de motivering daarvan en een toelichting op belangrijke ontwikkelingen ten opzichte van de uiteenzetting van de financiële positie van het vorig begrotingsjaar.

Ten opzichte van het meerjarenperspectief 2018-2021 zijn er geen belangrijke ontwikkelingen te melden.

1. De gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd

De meerjarenbegroting 2020-2022 is opgesteld aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- De uitgangspunten zoals opgenomen bij de begroting 2019;
- In meerjarenperspectief (2019-2021) is geen rekening gehouden met inflatie en Cao-ontwikkelingen en/of premiestijgingen;
- In meerjarenperspectief (2019-2021) is rekening gehouden met verwachte periodieke salarisverhogingen;
- De begroting 2020-2022 is exclusief VTH Drieslag.

2. Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten

In de meerjarenbegroting 2020-2022 zijn géén incidentele baten of lasten opgenomen.

3. Een overzicht van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

In de meerjarenbegroting 2020-2022 zijn géén structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves opgenomen.

DE INTEGRALE KOSTPRIJS- BEREKENING (IKB)

1. Algemene uitgangspunten

Met ingang van 2016 is de Integrale Kostprijsberekening (IKB) ingevoerd. De bijdrage van de DEAL-gemeenten wordt berekend aan de hand van de volgende variabelen:

- Het tarief per product;
- Het kengetal per product;
- Het aantal producten.

De Integrale Kostprijsberekening (IKB) is opgesteld aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- De Integrale Kostprijsberekening (IKB) zoals vastgesteld op 3 april 2013;
- De Product Diensten Catalogus (PDC) zoals vastgesteld op 6 januari 2016;
- De IKB is gebaseerd op de concept DVO's 2018;
- Het verbeterplan zoals vastgesteld op 18 december 2017.

2. Tarieven

Met ingang van 2018 wordt een structuur met 5 tarieven gehanteerd. Het tarief is gebaseerd op de gemiddelde loonkosten per schaalniveau en een opslag voor de variabele kosten (VK). Voor niet DEAL-gemeenten wordt een minimale opslag berekend van 15%. De tarieven voor de DEAL-gemeenten zijn in 2019 als volgt :

DEAL		Loonkosten	VK	Tarief 2019	Tarief 2018
Hoog tarief (10)	1	€ 59,00	€ 5,90	€ 64,90	€ 65,10
Middel tarief (9)	2	€ 51,00	€ 5,90	€ 56,90	€ 57,10
Laag tarief (8)	3	€ 48,00	€ 5,90	€ 53,90	€ 54,10
Laagste tarief (7)	4	€ 37,00	€ 5,90	€ 42,90	€ 43,10
Afwijkend tarief	5	€ 42,00	€ 5,90	€ 47,90	€ 48,10

Ondanks de cao-stijging wordt voorgesteld de tarieven m.b.t. de loonkosten gelijk te houden aan 2018.

3. Uren

Zoals in de paragraaf Bedrijfsvoering is aangegeven wordt voor de berekening van het aantal beschikbare uren uitgegaan van 39,64 fte. Het aantal beschikbare uren in 2019 bedraagt:

1.400 Uren (de jaarnorm) x 39,64 fte	55.496
Uren als onderdeel van de constante kosten (3,82 fte)	-5.355
Coördinatie-uren (TC-er)	-1.029
Beschikbaar in 2019	49.112

In de DVO 2018/2019 wordt een ureninzet gevraagd van 55.034. Daarnaast wordt de inzet voor derden (op basis van de stelpost) ingeschat op 1.698 uren. Deze totale urenafname betekent een tekort aan uren van 7.620. Dit komt overeen met een fte aantal van 5,4 (o.b.v. een jaarnorm van 1.400).

4. Aantallen/uren

In de programmabegroting 2019 wordt uitgegaan van de concept DVO's 2018. De aantallen kunnen als volgt worden samengevat:

	AANTALLEN		
	Totaal		
Onderdeel	2017	2018	2019
1. Reguleren	2.802	2.464	2.464
1. Reguleren (Gaswinning)	491	-	-
Programma 1	3.293	2.464	2.464
2. Controleren	2.988	2.789	2.789
2. Controleren (Gaswinning)	657	-	-
Programma 2	3.645	2.789	2.789
3. Adviseren	950	842	842
3. Adviseren (Gaswinning)	-	-	-
Programma 3	950	842	842
Totaal	7.888	6.095	6.095

Het verschil tussen de aantallen 2018/2019 (begroting) en 2017 (jaarrekening) bedraagt afgerond #1.800. De verschillen worden veroorzaakt door:

1. De aantallen m.b.t. Gaswinning (#1.148) – de DEAL-gemeenten hebben, gezien het onzekere karakter van het dossier Gaswinning, de aantallen als p.m. doorgegeven en een stelpost (uren) opgenomen;
2. De aantallen voor programma Reguleren zijn in 2018/2019 #338 lager dan in de jaarrekening 2017. Dit is met name een gevolg van lagere aantallen in 2018/2019 voor de onderdelen Bouwen (#173) en de sloopmeldingen (#203). In de begroting 2018/2019 zijn #85 meer evenementen opgenomen (met name kleine evenementen);
3. De verschillen bij programma Controleren (#199 lager in 2018/2019) worden met name veroorzaakt door de controle op de sloopmeldingen en de klachten bij Drank en Horeca.
4. De verschillen bij programma Adviseren wordt veroorzaakt door diverse kleinere verschillen.

De aantallen kunnen aan de hand van de vastgestelde kengetallen (versie januari 2018 – Bijlage 4 PDC) worden vertaald in het volgende urenoverzicht:

	UREN		
	Totaal		
Onderdeel	2017	2018	2019
1. Reguleren (Aantallen)	20.312	19.999	19.999
1. Reguleren (Gaswinning)	3.930	5.137	5.137
1. Reguleren (Specifieke uren)	-	120	120
Programma 1	24.242	25.256	25.256
2. Controleren (Aantallen)	13.970	15.871	15.871
2. Controleren (Gaswinning)	3.429	5.197	5.197
2. Controleren (Specifieke uren)	923	2.985	2.985
Programma 2	18.322	24.053	24.053
3. Adviseren (Aantallen)	1.783	1.636	1.636
3. Adviseren (Gaswinning)	-	-	-
3. Adviseren (Specifieke uren)	2.941	4.089	4.089
Programma 3	4.724	5.725	5.725
Totaal	47.288	55.034	55.034

Het verschil tussen de uren 2018/2019 (begroting) en 2017 (jaarrekening) bedraagt afgerond 7.750. De verschillen worden veroorzaakt door:

1. De uren m.b.t. Gaswinning zijn in de begroting 2018/2019 2.975 uren hoger dan in de jaarrekening 2017;
2. Het verschil bij programma Controleren (uren o.b.v. aantallen) bedraagt 1.901. De voornaamste verschillen zijn de onderdelen Bouwen (500 uren), sloopmeldingen (1.084 uren) alsmede de klachten Drank en Horeca (852).
3. Het verschil bij programma Controleren (specifieke uren) bedraagt 2.062. Dit verschil wordt veroorzaakt door het toezicht in de openbare ruimte (788 uren) en de uren voor markt (378). Hierbij moet vermeld worden dat de urenregistratie 2017 de oorzaak is van ontstane verschil. Daarnaast zijn in 2018/2019 een aantal projecten opgevoerd welke 720 uren extra inzet vergen.
4. Het verschil bij programma Adviseren (specifieke uren) bedraagt 1.148 en worden verklaard door de stelpost externe overleggen. Ook hier speelt de urenregistratie 2017 een rol.

5. Bijdrage DEAL-gemeenten

Op grond van de bovenstaande onderdelen kan voor 2019 de volgende bijdrage per gemeente worden berekend:

	Delfzijl	Eemsmond	Appingedam	Loppersum	Totaal
Aandeel DVO	€ 862.484	€ 611.304	€ 437.613	€ 524.818	€ 2.436.218
Aandeel Gaswinning	€ 121.409	€ 108.596	€ 175.871	€ 265.437	€ 671.312
	€ 983.893	€ 719.900	€ 613.484	€ 790.254	€ 3.107.531
Constante kosten 2019					€ 806.418
<i>Aantal inwoners</i>	24.961	15.656	11.967	9.915	62.499
Aandeel constante kosten (CK)	€ 322.069	€ 202.008	€ 154.409	€ 127.932	€ 806.418
Aandeel DVO/Gaswinning	€ 983.893	€ 719.900	€ 613.484	€ 790.254	€ 3.107.531
Bijdrage 2019	€ 1.305.962	€ 921.907	€ 767.893	€ 918.187	€ 3.913.949

6. Bijdrage DEAL-gemeenten (meerjarenperspectief)

De bijdrage van de DEAL-gemeenten kan in meerjarenperspectief worden berekend aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- De concept DVO's 2018;
- De tarieven 2019;
- De verhouding van de DEAL-bijdrage 2019.

<i>Bedragen x € 1.000</i>				
	2019	2020	2021	2022
Gemeente Delfzijl	1.306	1.313	1.320	1.326
Gemeente Eemsmond	922	927	932	936
Gemeente Appingedam	768	772	776	780
Gemeente Loppersum	918	923	928	933
Totaal bijdrage DEAL-gemeenten	3.914	3.935	3.956	3.975

Vaststellingsbesluit

1. Besluit

Vastgesteld door het algemeen bestuur in haar openbare vergadering van 28-06-2018.

De voorzitter,

De secretaris,

Mw. M. van Beek

Dhr. G.H. Alderink